Orędownik Urzędowy
miasta Bydgoszczy

wychodzi raz w tygodniu co piątek jako bezpłatny dodatek do „Dziennika Bydgoskiego"

Redakcja: Magistrat m. Bydgoszczy, Ratusz I p. pokój 15. Czynna codziennie od 8—3 wiecz.
Administracja: Administracja Dziennika Bydgoskiego, ulica Poznańska nr. 30.

OGŁOSZENIA: Wiersz szerokości 66 mm. 100.000 mkp. Przy powtarzającym się ogłoszeniu udzielamy rabatu.

Prenumerata: Miesięcznie mk. 400000,—

Cena egzemplarza mk. 100.000,—

№ 18. | Bydgoszcz, sobota, dnia 3. maja 1924 r. | Rok XXXXI.

Treść działu urzędowego:

Treść działu nieurzędowego:

DZIAŁ URZĘDOWY.

Nr. 198. Z obrad Magistratu.

(posiedzenie w dniu 23. kwietnia 1924).

1. Magistrat uchwala przekazać dom mieszkalny w Miedzyniu z Urzędu Własności Miejskich do Urzędu Szkolnego, ponieważ dom ten przeznaczono na mieszkania dla nauczycieli.

2. Magistrat uchwala:

1) wydatki niezbędne dla odbudowy nadbrzeża, spowodowane powodzią w r. 1924 z dawniejszemi niewykonaniami, remontu pokryć pożyczką, spłacalną w latach następnych z dochodów budżetu „Bulwark". Ponadto część kosztów należy starać się założyć na zainteresowanych w myśl ustawy o tymcz. ureg. fin. kom. i ustaw pokrewnych i

2. przystąpić natychmiast do naprawy uszkodzonego przez powódź nadbrzeża położonego około magazynów wojskowych i ponieść koszta naprawy wynoszące 4.843,13 zł. oraz naprawę uszko

dzonych mostków holowniczych pod mostami: Bernardyńskim na sumę 336,30 zł. i Gdańskim na sumę 2.271 20 zł.

Roboty mają być oddane przedsiębiorcom drogą submisji. Urząd Bud. Pod. poczyni starania o zakup potrzebnego dla budowy drzewa w Dyrekcji lasów, oraz wejdzie w porozumienie z Lloydem Bydgoskim co do wspólnego poniesienia kosztów naprawy powyższych objektów ze względu na to, że Lloyd Bydgoski ma pewne korzyści przy korzystaniu z holowniczych mostków i nadbrzeża.

3. Magistrat uchwala w zasadzie uruchomić lombard miejski. Wstępne opracowanie pod względem prawniczym powierza się p. Syndykowi Magistratu.

4. Magistrat uchwala przyjąć wniosek Emila Kleinerta, na mocy którego petent ma do płacenia 5 proc. podatku od ogólnego całodniowego obrotu zamiast ustawą przewidzianego podatku konsumpcyjnego.

5. Magistrat uchwala przyjąć wniosek Patzera (Ernst Bäcker) jednakowoż z tą zmianą że petent będzie płacił 5 proc. a nie 4 proc. podatku na korzyść miasta do ogólnego całodziennego obrotu zamiast ustawą przewidzianego podatku konsumpcyjnego.

6. Magistrat przychyla do uchwały Rady Miejskiej z dnia 10. IV. 24 r. w sprawie podatku od szyldów i reklam.

7. Magistrat uchwala przyjąć wniosek Wojciecha Fiołki, jednakowoż z tą zmianą, że petent będzie płacić 5 proc. a nie 4 proc. podatku na korzyść miasta od ogólnego całodziennego obrotu zamiast ustawą przewidzianego podatku konsumpcyjnego.

Nr. 199. UCHWAŁA.

Na podstawie § 238 cz. II tyt. 11 zatwierdzam niniejszem podział dotychczasowej parafji św. Marcina i Mikołaja w Bydgoszczy w myśl dekretu JEX Kard., Prymasa Arcybiskupa Gnieźnieńskiego i Poznańskiego Dra Dalbora z 10 kwietnia 1924 r. l. dz. 1984/24 O. który to dekret tworzy integralną część niniejszego zatwierdzenia.

Od dnia 1 maja 1924 będą zatem istniały w Bydgoszczy następujące parafje:

I. Parafja św. Marcina i Mikołaja czyli farna

Jej granica bierzy od wschodu, gdzie styka się z rzeką Wisłą i parafją Solec, środkiem drogi ku Kobylebłotom przez też miejscowość ku żwirówce Inowrocławskiej, środkiem tej żwirówki, dalej ulicy Sieradzkiej (wzgl. jej przedłużenia ku południowi) Konopnickiej, Lenartowicza Nowodworskiej Podgórnej, Wełnianego Rynku, ulicy Przy Rzece aż do mostu, środkiem południowo-zachodniego koryta rzeki Brdy, aż do ulicy Jagiellońskiej, środkiem tej ulicy ku wschodowi, ulicą Dra E. Warmińskiego Dworcowej, Gdańskiej, Słowackiego, Reja, Staszyca przedłużenia ulicy Krasińskiego do placu Ossolińskich, środkiem ulicy Ossolińskich, Jagiellońskiej, Promenady i żwirówki do Fordonu aż do granicy djecezji Chełmińskiej.

II. Parafja Św. Trójcy. Granicę jej tworzy od północy począwszy, gdzie graniczy z djecezją Chełmińską, środek rzeki Brdy aż do pierwszej śluzy ulicy nad Portem aż do ulicy Jagiellońskiej, zachodniego koryta rzeki Brdy, środek ulicy Przyrzece, Wełniany Rynku Podgórnej, ulicy łączonej ulicą Podgórną z ulicą Mazurską przez Wzgórze Dąbrowskiego, ulicy Mazurskiej ku północy i ulicy Szubińskiej aż do granicy z sąsiednią parafją. Z miejscowości Smukała przypada ta część, która leży na zachód od Brdy i przynależy do archidjecezji Gnieźnieńskiej.

III. Parafja Serca Jezusa, granicząca z północno-wschodniej strony z djecezją Chełmińską; jej granica bieży do północnego wschodu począwszy środkiem żwirówki Gdańsk—Bydgoszcz, ulicy Gdańskiej, Cmentarnej, Kościuszki, Świętojańskiej, Gdańskiej Dworcowej, Dr. E. Warmińskiego, Jagiellońskiej, (ku zachodowi) ulicy Nad Portem aż do pierwszej śluzy środkiem rzeki Brdy ku północnemu zachodowi aż do miejscowości Smukała, która o tyle przypada do parafji Serca Jezusa, o ile leży na wschód od rzeki Brdy i w obrębie archidjecezji Gnieźnieńskiej. Do tej parafji należy ponadto miejscowość Rynkowo

IV. Parafja Św. Wincentego a Paulo graniczy z północno-wschodniej strony z djecezją Chełmińską, tworzy klin, zwrócony ostrzem ku zachodowi, pomiędzy parafjami farną a Serca Jezusa. Granica jej bieży od północnego wschodu środkiem żwirówki Gdańsk—Bydgoszcz ulicy Gdańskiej, Cmentarnej (ku zachodowi), Kościuszki, Świętojańskiej (ku wschodowi), Gdańskiej (ku południowi), Słowackiego, Reja, Staszyca, przedłużenia (ku wschodowi) ulicy Krasińskiego, do placu Ossolińskich, środkiem ulicy Ossolińskich, Jagiellońskiej, Promenady i żwirówki do Fordonu (do granicy djecezji Chełmińskiej). Ponieważ parafja ta jest oddana w zarząd Zgromadzenia Księży Misjonarzy a zatem nie podlega ustawie o zarządzie majątkami kościelnymi z 20 czerwca 1875. (Patrz § 56 analogicznie zastosowany), przeto zgadzam się, żeby w administracji majątku parafjalnego służyły za podstawę kanony 1182, 1183, 1184 kodeksu kanonicznego w myśl których utworzy się consilium fabricae ecclesiae — radę administracyjną — składającą się z

prócz proboszcza parafji jako przewodniczącego z 5 członków z pośród parafjan, których mianuje Stolica Arcybiskupia osobnym dekretem. Rada powyższa zajmować się będzie majątkiem będącym własnością parafji, oraz administracją pieniędzy pochodzących od parafjan a przez tychże na cele parafji składanych.

V. Parafja Matki Boskiej Nieustającej Pomocy (na Szwederowie) tworzy klin południowo-zachodni i graniczy od strony północno-zachodniej z parafją św. Trójcy, wschodniej z parafją farną, południowej z parafją w Brzozie—Przyłące. Granica jej bieży od Brzozie Przyłęce. Granica jej bieży od zachodu począwszy środkiem żwirówki Szubińskiej, ulicy Mazurskiej ku południowi, ulicy łączącej ulicę Mazurską z Podgórną przez Wzgórze Dąbrowskiego, ulicy Podgórnej ku południowi, ulicy Nowodworskiej Lenartowicza, Konopnickiej, Sieradzkiej (wzgl. jej przedłużenia ku południowi), żwirówki inowrocławskiej aż do granicy parafji Brzoza-Przyłęka.

VI. Parafja Wniebowzięcia Najświętszej Marji Panny w Brzozie—Przyłące leży na południe od parafji Matki Boskiej Nieustającej pomocy i farnej. Z tej ostatniej wyłączają się następujące miejscowości: Brzoza wraz z osadą Jezuickie Jezioro, Ciele Emiljanowo, Łażyn, Piecki, Prądki, Przyłęka, Stryszek i Zielonka; dalej wyłączają się z parafji w Łabiszynie Szyszowiec, Kobylarnia, Olimpin, Panoniewo, Smolno Nowe Smolno Stare, Wałownica. Miejscowości te tworzą parafję Wniebowzięcia NMP w Brzozie—Przyłące.

Poznań, dnia 16 kwietnia 1924 r.
L. dz. 1373/24. I. K.

Wojewoda:
(—) Bniński.

Powyższe podaje się do wiadomości.

Bydgoszcz, dnia 25 kwietnia 1924 r.

Prezydent miasta
(—) Dr. Śliwiński.

Nr. 200. Zaraza płucna bydła rogatego.

W ślad za dotychczasowemi obwieszczeniami w przedmiocie zarazy płucnej bydła rogatego niniejszem podaje się do publicznej wiadomości i przestrzegania rozporządzenia wojewódzkie następującej treści:

Co się tyczy obrotu bydłem rogatem z powodu zmiany służby folwarcznej, to ustalono, że została zawleczona zaraza płucna do miejscowości, dotychczas niezapowietrzonych, jak również, że właściciele folwarków nie zawiadamiali nowo przyjętej służby o zarazie, panującej w ich folwarkach. Wobec tych zajść Ministerstwo nakazało, nie udzielać pod żadnym pozorem pozwoleń ani wyprowadzenie **bydła rogatego użytkowego** bez względu na wiek z zapowietrzonych zarazą płucną i z tego powodu zamkniętych zagród tudzież z utworzonych ściślejszych obwodów obserwacyjnych, jakoteż inwentarza **martwego**, którym posługiwano się przy uprzątaniu bydła — ani też na wprowadzenie do zagród zapowietrzonych zamkniętych. Wykroczenia w tym względzie będą ścigane bezwzględnie karami według § 191 ust. o zarazie bydła a także stosowany będzie **ubój policyjny** bez prawa do odszkodowania, w razie zaś stwierdzenia winy właściciela folwarku będzie to stosowane także i względem bydła, pozostałego na folwarku z tem że gdyby pracodawcy w folwarkach, dotkniętych zarazą płucną, przy zwolnieniu robotników nie zgodzili się nabyć od nich krów, podane będą takowe przymusowemu ubojowi za odszkodowaniem robotnika ze Skarbu Państwa, oraz, że wnioski o odszkodowanie winny być za pośrednictwem Urzędu Policyjnego przedkładane Województwu do załatwienia.

Co do inwentarza martwego, którym posługiwano się przy uprzątaniu takiego bydła jak np. wiader, łopat, grabi, wideł, żłobów drewnianych, koryt do pojenia, miotełł łańcuchów, powrozów do wiązania bydła itp. **zakazuje się** zabierania go na nowe miejsce zajęcia. Narzędzia takie drewniane, mało wartościowe, winny być zniszczone, zaś więcej wartościowe wyszorowane kilkakrotnie gorącym ługiem, a przedmioty żelazne lub z innego metalu wypalone dokładnie nad ogniem lub oczyszczone i zmyte gorącą wodą z krezoliną, blaszane zaś wymyte kilkakrotnie gorącą wodą ze środkiem dezinfekcyjnym, i to **pod dozorem policyjnym.**

Osoby, zatrudnione w zagrodach zapowietrzonych, opuszczając je winny przed opuszczeniem obmyć ręce letnią wodą z mydłem, poczem zdezynfekować ubranie i obuwie środkiem dezynfekcyjnym.

Do powyższych zarządzeń należy się bezwzględnie i jak najściślej zastosować. Niezastosowanie ulegnie karom na podstawie wzwyż wspomnianej ustawy.

Bydgoszcz, dnia 7 kwietnia 1924 r.
Pl. VI. 1599/24.

Miejski Urząd Policyjny.

Nr. 201. Obwieszczenie.

w sprawie wiosennego czasu ochrony ryb na rok 1924.

Na podstawie § 14 rozporządzenia policyjnego Ministra rolnictwa z dnia 29 3 17 (Min. Bl. f. Land str. 153), wydanego w przedmiocie wykonania ustawy rybackiej z dnia 11 5 1916 zarządzam co następuje:

Obwieszczenie w przedmiocie rybołóstwa prezesa regencji poznańskiej z dnia 3 4 1917 r. (Dz. Urz. regencji Poznańskiej str. 205) oraz prezesa regencji Bydgoskiej z dnia 2 4 1917 r. (Dz. Urz. regencji Bydgoskiej str. 176) o ile odnosi się do § 14 rozporządzenia policyjnego Ministerstwa rolnictwa z dnia 29 3 1917 r. ulega zmianie i otrzymuje następujące brzmienie:

W związku ze spóźnioną wiosną oraz wskutek opóźnionego z powodu tego okresu tarła ryb. ustanawiam na przeciąg roku 1924 okres trwania wiosennego czasu ochrony ryb na czas od dnia 5 maja 1924 godziny 6 rano do dnia 15 czerwca 1924 r. godziny 6 rano.

Poznań, dnia 25 kwietnia 1924 r.

Wojewoda.

w z. (—) Nikodemowicz.

Ogłasza się.

Bydgoszcz, dnia 17 kwietnia 1924 r.

Miejski Urząd Policyjny.

Pl. III. 64/24. III.

Nr. 202. Okólnik.

Ministerstwo Skarbu komunikuje, że pożyczki państwowe wyszczególnione w §§ 1, 2 i 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu pożyczek państwowych oraz konwersji rzeczonych pożyczek (D. U. R. P. nr. 26 poz. 274) należy przyjmować jako wadja, kaucje akcyzowe i celne, kaucje przy zawieraniu kontraktów ze Skarbem Państwa oraz kaucje, składane do depozytów wszelkich instytucyj rządowych w wysokości 70 proc. wartości, jaką im nadaje powołane powyżej rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej.

Warszawa, dnia 16 kwietnia 1924 r.

Minister Skarbu (—) Grabski.

Ion. P. Nr. 92 poz. 255.

Powyższe ogłasza.

Bydgoszcz, dnia 25 kwietnia 1924 r.

G. I. 1497/24. **Magistrat.**

Nr. 203. Komunikat Biura Wojskowego.

Zwraca się uwagę na obwieszczenie Pana Wojewody Poznańskiego z 15 4 1924 r. oraz Pana Prezydenta miasta z 18 4 1924 umieszczone na wszystkich słupach i tablicach miejskich, dotyczące stawienia się w czasie od 28 4 do 12 5 br. w Strzelnicy do przeglądu wojskowego poborowych rocznika 1903, ochotników roczn. 1904, 1905 i 1906 oraz odroczonych przy poprzednich przeglądach roczn. 1902 i 1901 na mocy art. 56 Tymcz. Ustawy i wskutek reklamacji z miasta Bydgoszczy i włączonych przedmieść.

Bydgoszcz, dnia 18 kwietnia 1924 r.

Magistrat — Biuro Wojskowe.

(—) Hańczewski, radca miejski.

L. dz. I. 1255/24.

Nr. 204. Rozporządzenie.

Na mocy ustawy z dnia 23 kwietnia 1920 r. art. 7 h ust. 1 zakazuje się wyszynku i sprzedaży napojów alkoholowych w dniach 28 4 do 12 5 br. włącznie.

Winni przekroczenia będą karani na mocy art. 8 powyższej ustawy w drodze administracyjnej karą grzywny do 20 złotych = 36,000,000 marek lub aresztem do 1 miesiąca w razie zaś powtórzenia przekroczenia grzywną do 100 złotych = 180,000,000 marek lug aresztem do 3 miesięcy.

Kary mogą być nałożone jednocześnie. Dwukrotne przekroczenia pociągną za sobą utratę koncesji.

Bydgoszcz, dnia 24 kwietnia 1924 r.

Pl. III. 1517/24.

Miejski Urząd Policyjny.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Nr. 205. **Komunikat**

Banku Polskiego o wyglądzie zewnętrznym banknotów: 5, 10, 20, 50, 100 i 500 złotowych.

Na mocy art. 48 statutu Banku Polskiego — Rada Banku, za zgodą Ministerstwa Skarbu postanowiła puścić w obieg, począwszy od dnia 28 kwietnia 1924 r., banknoty w odcinkach po złotych 5, 10, 20, 50, 100 i 500, których wygląd zewnętrzny opisuje się jak niżej.

Złotych 5.

Rysunki obu stron banknotu wymiaru 11,5 + 6,9 cm utrzymane są w kolorach: tło bronzowe, rysunki konturów fioletowe, tekst ciemnogranatowy.

Podpisy Dyrekcji, numer i serja w kolorze czarnym.

Przednia strona banknotu: Po bokach banknotu wśród skomplikowanych rysunków i festynów umieszczono okrągłe medaljony; w medaljonie z prawej strony znajduje się wizerunek Księcia Józefa Poniatowskiego, z lewej zaś strony wiązanie wielkiej litery „Z" w kolorze tła, z wielką cyfrą „5" w kolorze fioletowym.

Nad medaljonami widnieją duże cyfry „5" w kolorze granatowym.

Numer sześciocyfrowy z przecinkiem pośrodku znajduje się pod medaljonem z lewej strony.

W środku banknotu są napisy: „Bank Polski. Pięć złotych. Dyrekcja Banku Polskiego. Karpiński. Chamiec. Warszawa, dnia 28 lutego 1919 r."

Odwrotna strona banknotu: Rysunek banknotu przedstawia wiązania i festyny; po bokach banknotu umieszczono okrągłe medaljony, z których w prawym znajduje się na wielkiej literze „Z" w kolorze tła cyfra „5" w kolorze konturów, w lewym zaś godło Państwa — Orzeł Biały, wykonany rysunkiem granatowym na tle fioletowym. Pośrodku banknotu umieszczonego napisy: „Bank Polski. Pięć złotych".

Na mocy Uchwały Sejmowej bilety Banku Polskiego są prawnym środkiem płatniczym w Polsce.

Podrabianie biletów i współdziałanie w ich rozpowszechnianiu karane jest ciężkiem więzieniem.

W dolnej części pod medaljonami znajdują się duże cyfry „5" w kolorze granatowym.

W górnych narożnikach obramowania widnieją inicjały Banku Polskiego „BP".

Złotych 10.

Rysunki obu stron banknotu rozmiaru 16,6 × 7,6 cm utrzymane są w kolorach: bronzowym, ciemno i jasnofioletowym.

Podpisy Dyrekcji i numeracja w kolorze czarnym.

Przednia strona banknotu: Po obu bokach banknotu umieszczono okrągłe medaljony, w których znajduje się wizerunek Tadeusza Kościuszki, wykonany w lewym medaljonie drukiem w kolorach banknotu na tle bronzowem w prawym zaś znakiem wodnym.

W górnej ramce pośrodku banknotu, na ciemno-fioletowem podłożu, widnieje napis w kolorze białym: „Bank Polski, Dziesięć złotych. Warszawa, dnia 28 lutego 1919 r. Karpiński. Chamiec."

Pod medaljonami w prostokątnych tabliczkach znajduje się na literze „Z" liczba „10" drukiem białym, na tle ciemno-fioletowem.

Numer sześciocyfrowy umieszczono w części prawej, serję w części lewej dolnego obramowania.

Na tle wachlarza z liści dębowych u dołu obrazu znajduje się w kole na tle fioletowem Biały Orzeł i litery „BP".

Odwrotna strona banknotu: Po bokach banknotu znajdują się okrągłe medaljony, z których w pewnym znajduje się wodny znak, podobizna Tadeusza Kościuszki, w prawym zaś na bronzowem podłożu znajdują się białe napisy: „Na mocy Uchwały Sejmowej bilety Banku Polskiego są prawnym środkiem płatniczym w Polsce. Podrabianie biletów i współdziałanie w ich rozpowszechnianiu karane jest ciężkiem więzieniem."

W środku górnego obramowania znajdują się litery „BP" pod niemi w prostokątnej ciemno-fioletowej tabliczce duża litera „Z" i liczba „10" w kolorze białym poniżej godła przemysłu, handlu i rolnictwa, oraz dwa rogi obfitości, wśród których umieszczono białą tabliczkę z napisem: „Dziesięć złotych".

Złotych 20.

Rysunki obu stron banknotu wymiaru 14,7×8,5 cm utrzymane są w kolorach: tło w bronzowym, ramy medaljonów w czerwonym, tekst w brudno-niebieskim.

Podpisy Dyrekcji i numeracja w kolorze czarnym.

Przednia strona banknotu: Po bokach banknotu umieszczono owalne medaljony, okolone ozdobną ramką, zakończoną w górnej części godłem Państwa; w medaljonach znajduje się wizerunek Tadeusza Kościuszki, w lewym wykonany drukiem w kolorach banknotu, w prawym zaś wodnym znakiem.

Pośrodku banknotu znajdują się napisy: „Bank Polski“ Dwadzieścia Złotych.

Warszawa, dnia 28 lutego 1919 roku.

Dyrekcja Banku Polskiego.
Chamiec — Karpiński.

Numer sześciocyfrowy, oraz serję umieszczono u góry między orłami, u dołu pod medaljonami.

W górnych narożnikach banknotu znajduje się litera „Z“ i na niej liczba „20“.

Odwrotna strona banknotu:

Po bokach banknotu znajdują się owalne medaljony, okolone ozdobną ramką; w medaljonie prawym na tle czerwonem umieszczono godło Państwa — Orła Białego, cieniowanego kolorem brudno-niebieskim, w lewym zaś podobiznę Tadeusza Kościuszki, wykonaną znakiem wodnym na białem tle.

Nad medaljonami widnieją litery „BP“.

Pomiędzy medaljonami w górnej części banknotu umieszczono napis:

„Na mocy uchwały Sejmowej bilety Banku Polskiego są prawnym środkiem płatniczym w Polsce“.

W środku kompozycję litery „Z“ i liczby „20“ u dołu: „Podrabianie biletów i współdziałanie w ich rozpowszechnianiu karane jest ciężkiem więzieniem“.

Złotych 50.

Rysunki po obu stronach banknotu wymiaru 15,3×9 cm., utrzymano w stylu renesansowym, wykonane są kombinacjami rysunków festynowych i martwej natury w kolorach: bronzowym i fioletowym z tekstem w kolorze granatowym.

Podpisy Dyrekcji i numeracja w kolorze czarnym.

Przednia strona banknotu:

W dolnej części banknotu znajdują się okrągłe medaljony, w których umieszczono wizerunek Tadeusza Kościuszki, wykonany w lewym medaljonie wykonany drukiem w kolorach banknotu — w prawym zaś znakiem wodnym na niezadrukowanem tle białem.

Nad medaljonami pośrodku znajdują się napisy: „Bank Polski“ Pięćdziesiąt Złotych.

Warszawa, dnia 28 lutego 1919 roku.

Dyrekcja Banku Polskiego.
Chamiec — Karpiński.

Numer sześciocyfrowy, serję oraz liczbę „50“ w kolorze granatowym umieszczono w narożnikach banknotu.

Odwrotna strona banknotu:

W dolnej części banknotu umieszczono okrągłe medaljony, z których lewy zawiera podobiznę Tadeusza Kościuszki, wykonaną znakiem wodnym na białem tle, a prawy na tle fioletowem — godło Państwa — Orła Białego cieniowanego kolorem granatowym.

Pomiędzy medaljonami znajduje się znak handu, laska Merkurego„ po bokach róg obfitości i snop pszenicy.

W górnej części banknotu znajdują się napisy: Pięćdziesiat Zotych. Na mocy uchwały Sejmowej bilety Banku Polskiego są prawnym środkiem płatniczym w Polsce.

Podrabianie biletów i współdziałanie w ich rozpowszechnianiu karane jest ciężkiem więzieniem“.

W narożnikach banknotu umieszczono liczby „50“ w kolorze granatowym.

Złotych 100.

Rysunki obu stron banknotu wymiaru 16,2×9,8 cm. są utrzymane w stylu renansowym w kolorach: tło żółte, rysunki konturowe, bronzowie i niebieskie, tekst niebieski.

Podpisy Dyrekcji i cyfry numeracji w kolorze czarnym.

Przednia strona banknotu:

W obrębie ramki o deseniu motylków, znajdują się w górnej części po bokach banknotu owalne okolone giloszową ramką medaljony, w których umieszczono wizerunek Tadeusza Kościuszki, wykonany w lewym medaljonie drukiem w kolorach banknotu, w prawym zaś pokrytym siatką bronzową, wykonany znakiem wodnym.

Pomiędzy medaljonami znajduje się na wstędze łączącej oba medaljony napis: „Bank Polski“, poniżej, na tle wielkiej ozdobnej litery „Z“ i liczby „100“ w kolorze bronzowym, napis: „Sto Złotych.

Warszawa, dnia 28 lutego 1919 roku.

Dyrekcja Banku Polskiego.
Karpiński — Chamiec.
Główny Skarbnik: M. Karpus.

Pod medaljonami umieszczono litery serji i numery siedmiocyfrowe niżej dużą liczbę „100" i napis: „Sto".

W dolnej części banknotu pośrodku na przerwie ramki umieszczono napis „Sto Złotych".

Odwrotna strona banknotu:

W obrębie ramki w deseniu kwiatowym znajdują się w górnej części po bokach banknotu owalne medaljony, okolone giloszową ramką, z których w prawym na podłożu niebieskiem umieszczono godło Państwa — Orła Białego, w lewym zaś podobiznę Tadeusza Kościuszki wodnym znakiem.

Pośrodku banknotu na tle rozety z kompozycji giloszowych, z których wybiegają promienie, widnieje wiela litera „Z" a na niej liczba „100" w kolorze bronzowym. Nad liczbą 100 znajduje się napis w kolorze niebieskim:

„Na mocy Uchwały Sejmowej bilety Banku Polskiego są prawnym środkiem płatniczym w Polsce".

Pod nią zaś napis: „Podrabianie biletów i współdziałanie w ich rozpowszechnianiu karane jest ciężkiem więzieniem". Pośrodku dolnego obramowania znajduje się biały napis: „Sto Złotych". W narożnikach dolnej części banknotu umieszczono liczby „100".

Złotych 500.

Rysunki po obu stronach banknotu wymiary 16,8×9,8 cm. utrzymane są w stylu renesansowym, w kolorach: tło żółte, kontury brunatno-fioletowe i zielone, tekst brunatno-fioletowy.

Podpisy Dyrekcji i cyfry numeracji w kolorze czarnym.

Przednia strona banknotu:

Banknot obramowany jest ramką giloszową. W górnej części pośrodku okrągłe medaljony w których umieszczono wizerunek Tadeusza Kościuszki, wykonany w lewym medaljonie drukiem w kolorach banknotu, w prawym zaś znakiem wodnym na polu pokrytem tłem.

Pomiędzy medaljonami znajduje się laska Merkurego. Po bokach banknotu obok medaljonów znajdują się napisy „Złotych" i pod niemi liczby „500". Pod medaljonami umieszczono tabliczkę z napisem „Bank Polski" poniżej na tle zielonej rozety z kompozycji giloszowych znajduje się wielka litera „Z" i na niej liczba „500" które przedrukowano napisem: „Pięćset Złotych".

Warszawa, dnia 28 lutego 1919 roku.

Dyrekcja Banku Polskiego.

Karpiński — Chamiec.

Główny Skarbnik M. Karpus.

Po bokach tekstu znajdują się litery serji i numery siedmiocyfrowe.

Odwrotna strona banknotu:

Obramowanie banknotu składa się z ramki giloszowej z odmiennym rysunkiem giloszowym w narożnikach banknotu. W górnej części banknotu umieszczono okrągłe medaljony, z których w prawym znajduje się godło Państwa — Orzeł Biały, na podłożu brunatno-fioletowem, w lewym zaś podobizna Tadeusza Kościuszki, wykonana wodnym znakiem na polu pokrytem tłem.

Po bokach banknotu poniżej medaljonów umieszczono w tabliczkach liczby „500". Pośrodku banknotu, na tle rozety z kompozycji gileszowych, znajduje się wielka litera „Z" na niej liczba „500" w kolorze zielonym w górnej części rozety umieszczono w kolorze brunatno-fioletowym napis:

„Na mocy Uchwały Sejmowej bilety Banku Polskiego są prawnym środkiem płatniczym w Polsce". — W dolnej części rozety napis: „Podrabianie biletów lub współdziałanie w ich rozpowszechnianiu karane jest ciężkiem więzieniem".

Na dole w ramce umieszczono napis „Pięćset Złotych".

Nr. 206. **PROGRAM**

uroczystości obchodu 133-ej rocznicy Konstytucji Trzeciego Maja.

2 maja wieczorem.

O godz. 8 capstrzyk (z udziałem czterech orkiestr wojskowych i jednej kolejowej.

3 maja przed południem.

O godz. 7 rano hejnał z wieży kościoła Serca Jezusowego i kościoła Garnizonowego.

O godzinie 9 zbiórka reprezentantów władz oraz towarzystw i organizacji (ze sztandarami i transparentami) na placu ćwiczeń za koszarami 16 pułku ułanów.

O godzinie 9,50 zamknięcie placu zbiórkowego.

O godzinie 10 msza św. polowa na placu ćwiczeń za koszarami 16 pułku ułanów. Po mszy św. kazanie, które wypowie ks. proboszcz Putz. Po kazaniu uformowanie pochodu. Na czele ruszy orkiestra wojskowa, za nią reprezentanci władz, następnie towarzystwa oraz organizacje według wskazówek porządkowych ustanowionych przez Konferencję Prezesów. Pochód zamykają oddziały wojskowe Garnizonu Bydgoskiego.

Pochód ruszy Szubińską szosą ku miastu. Na placu Poznańskim u wylotu szosy Szubińskiej ustawią się o godzinie 10.45

szkoły wraz z ciałem nauczycielskiem, a to na czele szkoły powszechne a następnie szkoły średnie.

Po dojściu pochodu uformowanego na szosie Szubińskiej do szkół orkiestra wojskowa przejdzie przed szkoły, poczem pochód ruszy ulicami: Poznańską, Długą, Jana Kazimierza, Stary Rynek, Mostową, Plac Teatralny, Gdańską do ulicy Świętojańskiej. Przy placu Wolności defilada pochodu przed sztandarem, na którym to miejscu zatrzymują się po przedefilowaniu reprezentanci władz, biorący udział w pochodzie. — Na placu Wolności zarezerwowane będzie miejsce również dla weteranów z roku 1863. Orkiestra wojskowa i kolejowa, po dojściu do placu Wolności grają tamże na przemian w czasie defilady. Po dojściu pochodu do ulicy Św. Jańskiej, skręcają szkoły w ul. Św. Jańską, a pozostałe grupy organizacji i towarzystw do pl. Kochanowskiego, gdzie następuje rozwiązanie.

O godzinie 3 i 8 w Teatrze Miejskim uroczyste przedstawienie poprzedzone odpowiednimi odczytami.

W dniu 3 maja, jak niemniej w wigilję tego święta narodowego, wszyscy patrjotycznie usposobieni mieszkańcy udekorują uroczyście swe budynki.

Bydgoszcz, dnia 29 kwietnia 1924 r.

W porozumieniu z władzami duchownemi, wojskowemi, cywilnemi oraz Konferencją Prezesów.

Prezydent miasta
(—) Dr. Śliwiński.

Nr. 207. Ogłoszenie.

Magistrat miasta Bydgoszczy przypomina wszystkim właścicielom inwentarza żywego, że termin płatności składek za inwentarz podlegający ubezpieczeniu od zarazy upływa z dniem 10 maja 1924 r.

Składki należy wpłacać do Głównej Kasy iMejskiej w Ratuszu.

Niezapłacone w tym terminie składki podlegają ściągnięciu w drodze egzekucyjnego postępowania administracyjnego, co jest połączone z wielkim kosztem.

Bydgoszcz, dnia 30 kwietnia 1924 r.

Magistrat — Urząd Statystyczny.

W nieobecności prezydenta Dr. Chmielarski
wiceprezydent miasta.

Nr. 208. Urząd stanu cywilnego miasta Bydgoszczy

W czasie od 7 do 12 kwietnia br. zgłoszono w Urzędzie Stanu Cywilnego:
urodzin 66 ogółem (w tem 1 martwe),
ślubów 6 ogółem,
śmierci 30 ogółem.

Bydgoszcz, dnia 14 kwietnia 1924 r.

W czasie od 14. do 19. kwietnia b. r. zgłoszono w Urzędzie sjanu cywilnego
urodzin 72 ogołem
ślubów 17 „
śmierci 16 „

Bydgoszcz, dnia 22. kwietnia 1924 r.

W czasie od 21 do 26 kwietnia br. zgłoszono w Urzędzie stanu cywilnego urodzin 59 (w tem 2 martwe), ślubów 12, śmierci 26.

Bydgoszcz, dnia 28 kwietnia 1924 r.

Urząd Stanu Cywilnego miasta Bydgoszczy.

Nr. 209. Komunikaty Biura Generalnego.

Z okazji otwarcie Targów Poznańskich i przybycia Prezydenta Rzeczypospolitej do oPznania zaproszono Prezydenta miasta p. Dr. Śliwińskiego, celem wzięcia udziału w rzeczonej uroczystości.

W poniedziałek dnia 28 4 br. w godzinach przedpołudniowych został przyjęty prezydent miasta p. Dr. Śliwiński na specjalnej audjencji przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Podczas audjencji miał zaszczyt zaprosić Prezydenta Wojciechowskiego do Bydgoszczy na tegoroczne regaty związkowe.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął zaproszenie Pana Prezydenta miasta i przyrzekł, że przybędzie około początku sierpnia do Bydgoszczy.

Pan Benno Tilsiter z Bydgoszczy, ulica Petersona 12a ofiarował na rzecz Towarzystwa Przeciw-Gruźliczego kwotę 100 miljonów marek. Za datek ten składamy ofiarodawcy serdeczne podziękowanie.

Prezydent miasta
(—) Dr. Śliwiński.

Zalecałoby się, żeby tak szlachetny czyn obywatelstwo tutejsze naśladowało. (Przyp. Red.)

Nr. 210. **Stan Rynku Pracy.**

w Państwowym Urzędzie Pośrednictwa Pracy w Bydgoszczy Nowy Rynek 1. — Telefon nr. 600.

I. Wolne miejsca. a) we własnym obwodzie: 2 murarzy, 2 malarzy, kilka kominiarzy, 2 tokarzy w drzewie, 4 gatrowych 2 stolarzy, 2 polerowaczy, 1 pilarza (laubsäger), 2 przykrawaczy skór, 2 steperek, 2 uczenic-szteperek, 1 karmelkarza-specjalisty w pralinkach, 5 krawców na pracę garderoby damskiej, 3 ekspedjentek z branży bławatów, 2 pomocników fryzjerskich, 1 werkmistrza do gotowania tłuszczów i smarów,.

b) na wyjazd do Strzelna (Inowr. 426) 2 wypalaczy cegły, do Sosnówca (427) 5 pierwszorzędnych majstrów szklarskich, do Łucka (430) 1 drogomistrza, do Katowic (Kraków 431) kilku mechaników-ślusarzy na maszyny do szycia, do Lublina (436) 1 leśniczy z wyższem wykształceniem, do Wilna (436) większą ilość kandydatów na niższych funkcjonarjuszy policji państwowej, do centrali elektr. w Warszawie na wyjazd do Francji 180 metalowców, mianowicie: frezerów, tokarzy, na tokarkach pionowych, tokarzy na tokarkach poziomych, heblarzy w żelazie, kowali, dziurkarzy itd., do Zagożdzia (Radom 442) 6 specjalistów do wyrabiania prochu czarnego, do Równa (449) 2 kreślarzy z odpowied. studjami fach., do różnych miejscowości kilkadziesiąt robotników i robotnic sezonowych do prac rolnych.

II. Poszukujący pracy: 6 elektromonterów, 14 kowali, 21 ślusarzy, 5 tokarzy w żel., 14 palaczy-maszynistów, 1 tkacz, 1 szklarz, 1 kołodziej, 6 piekarzy, 1 mistrz rzeźnicki, 4 urzędników gospodarczych, 10 biuralistów, 5 książkowych, 20 stołowych 2 kupców kol. (pomocników), 1 pom. kupiecki (drzewny), 2 magazynierów, 3 woźnych, 9 inwalidów wojennych, 2 reemigrantów, (1 dozórca placu i biurowy-rysunkowy), 6 zdemobilizowanych z wojska (robotników), 222 robotników niewykwalifikowanych i 15 robotnic fabrycznych.

Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy w Bydgoszczy.

(—) Tyborski, kierownik Urzędu

L. dz. 1115/24.

Nr. 190. **Znalezione przedmioty.**

W pierwszej połowie listopada 1923 roku zgłoszono w niżej podpisanem urzędzie następujące przedmioty: 1 torebka damska, 1 wóz, 1 kapelusz męski i 15 000,— mk.

Prawo własności należy zgłosić w Miejskim Urzędzie Policyjnym, ulica Grodzka 32. Biuro Pl. IV., pokój 9.

Bydgoszcz, dnia 11 kwietnia 1924 r.

Miejski Urząd Policyjny.

Pl. IV. 789/24.

Koszty utrzymania rodziny pracown. złożonej z 4 osób

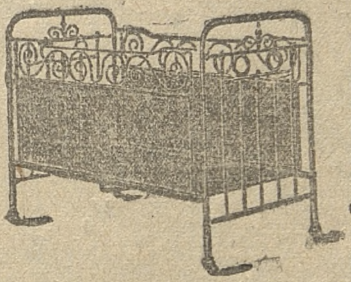
Nr. 188. w czasie od 1 do 15 kwietnia 1924 r.

Liczba bież.	Artykuły Budżetu	Norma dzienna	Przeciętna cena jednostki za 1 kg. lub 1 litr lub 1 sztuk w czasie od 16—31 marca 1924	Przeciętna cena jednostki za 1 kg. lub 1 litr lub 1 sztuk w czasie od 1—15 kwietnia 1924	Koszt normy (dziennie) w czasie od 16—31 marca 1924	Koszt normy (dziennie) w czasie od 1—15 kwietnia 1924	Procentualna zwyżka koszt. + zniżka koszt. — w czasie od 16—31 marca 1924
1	2	3	4	5	6	7	8
			Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	
1	Chleb żytni pytlowy	1,23 kg.	453.846,15	433.333,32	558 230,76	532.999 98	— 4,73
2	Mąka żytnia pytlowa	0,25 „	500 000,—	500.000,—	125.000 —	125.000,—	—
3	Kasza jęczmienna	0,05 „	540.000,—	540.000,—	27.000,—	27.000,—	—
4	Fasola	0,05 „	900.000.—	900.000,—	45.000,—	45.000,—	—
5	Kartofle	2.46 „	149.230,77	140 000,—	367.107,69	344.400,—	— 6,59
6	Kapusta kwaszona	0,41 „	300.000,—	350 000,—	123 000,—	143.500,—	+ 16,67
7	Mleko niezbierane	0,75 litr	380.000,—	380.000,—	285.000,—	285.000,—	—
8	Ser krowi zwyczajny	0,04 kg.	2.400.000 —	2 400 000,—	96 000,—	96 000,—	—
9	Jaja świeże	0,3 szt.	177.692,31	170.692,31	53 307,69	51.000,—	— 4,52
10	Słonina solona krajowa	0,1 kg.	3 200.000,—	3 200.000,—	320 000,—	320 000.—	—
11	Olej rzepakowy	0,04 „	4.000.000,—	3 942.307,69	160 000,—	157 692,31	— 1,46
12	Masło niesolone	0,04 „	6 969.230,77	6.769 230,77	278 769,23	270.769 23	— 2,95
13	Mięso wołowe śred. gat.	0 25 „	3 000 000,—	3 061 538,46	750 000,—	765 384,62	+ 2.05
14	Cukier biały	0,04 „	2 107.692,31	1.976 923,08	84 307,69	79 076,92	— 6,61
15	Sól biała	0,1 „	500 000,—	500 000.—	50.000,—	50 000.—	—
16	Kawa zbożowa	0,04 „	600.000,—	600.000,—	24 000,—	24 000,—	—
		—	—	—	3 346.723,06	3.316 823,06	— 0.90
17	Węgiel kamienny gruby	4,65 kg.	195 692,31	98.000,—	491.469,24	455 700,—	— 7,85
18	Drzewo sosnowe rąbane	3,00 „	74 285,22	74.285,—	222 855,66	222 855,—	—
19	Nafta rafinowana	0.16 „	679 487,—	662.393,14	108 717 96	105 982,90	— 2,58
20	Mydło zwyczajne	0,04 „	3 600.000,—	2.876.922,08	144.000,—	115.076,92	— 25,13
		—	—	—	967.042 86	899.614,82	— 7,49
21	Mieszkanie za miesiąc	1 izba	5.000 000,—	5.000.000,—	166.666,67	166.666,67	—
22	Woda	0,5 m³	270 000,—	270.000,—	135.000 —	135 000,—	—
23	Tramwaj — 2 przejazdy	—	200 000,—	200.000,—	400 000,—	400 000,—	—
		—	—	—	701.666,67	701 666,67	—
24	Gazeta	1 egz.	200 000,—	200.000,—	200.000,—	200 000,—	—
25	Zeszyty	20/8×30	200.000,—	200.000,—	44.444,44	44.444,44	—
26	Fryzjer	1/30	1 123.076 92	1.384 615,39	37 4?5,90	46.153,85	+ 23 29
27	Teatr	2/30	2.000 000,—	2 000.000,—	133 333,33	133.333,33	—
		—	—	—	415 213,67	423 931,62	+ 2.10
28	Palto ciepłe męskie	1/6×360	110 000 000	115.000.000	50.925,92	53.240,74	+ 4,55
29	Garnitur męski	1/5×360	120 000 000	125 000.000	66 666,67	69.444 44	+ 4,17
30	Ubranie robocze	1/360	50 000 000	55 000.000	138.888,89	152.777.78	+ 10,00
31	Palto kobiece	1/6×360	95 000.000	102 500.000	43.981,48	47 453,70	+ 7 89
32	Suknia kobieca	1/5×360	85.000.000	87 500.000	47 222,22	48.611,11	+ 2 94
33	Ubranie kob. codzienne	1/360	25 000 000	26.000.000	69 444 44	72.222,22	+ 4 00
34	Koszula męska	1/30	8 000 000	8.000.000	266.666,67	266 666,67	—
35	Kamasze męskie	3/360	31 076.92	33 230 761 54	258.974,36	276 924,01	+ 6,93
36	Podzelowanie 1 p. trzew.	3/360	6.500.000	6 692.307 76	54 166,67	55.769,23	+ 2,96
		—	—	—	966 937,32	1.043.109 90	+ 4,63
				Rezultat:	6.427.583,58	6,335.146,07	— 0,66

Bydgoszcz, dnia 15 kwietnia 1924 r.

Urząd Statystyczny w Bydgoszczy.

Wózki dziecięce

Łóżka dziecięce

A. HENSEL

Dworcowa 97. Tel. 193 i 408.

Rodaku!

Przekonaj się a powiesz wszystkim, że najsumienniejszem źródłem zakupu każdego czasu jest

Specjalny Magazyn Sukna

Leon May

BYDGOSZCZ, Stary Rynek 28.

6806) Telefon 1763.

Buraki pastewne

6883

Ekendorfy żółte — i czerwone —

Koniczynę

białą i czerwoną

oraz wszelkie nasiona warzywne, - - kwiatowe, leśne i polne - -
polecamy w wyborowych gatunkach.

Specjalny skład nasion

Bracia Sauer, Bydgoszcz

Telef. 1001. Jezuicka 12. Telef. 1001.

Cenniki wysyłamy bezpłatnie i franko.

Introligatornia

DRUKARNI BYDGOSKIEJ

Poznańska 30.

wykonuje wszelkie prace

w zakres introligatorstwa

wchodzące szybko, starannie i po cenach umiarkowanych.